

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 19 juni 1945 kl. 4 em.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Sveriges anslutning till den vid luftfartskonferensen i Chicago år 1944 antagna internationella luftfartskonventionen m. fl. överenskommelser.

Genom en den 1 juni 1945 dagtecknad, till utrikesutskottet hänvisad proposition, nr 333, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att godkänna Sveriges anslutning till de vid den internationella civila luftfartskonferensen i Chicago den 7 december 1944 undertecknade överenskommelserna, nämligen interimsoverenskommelsen angående internationell civil luftfart, konventionen angående internationell civil luftfart, transitöverenskommelsen angående internationella luftfartslinjer samt överenskommelsen angående internationell lufttrafik.

I fråga om överenskommelsernas ordalydelse ävensom propositionens svenska översättning därav får utskottet hänvisa till propositionen.

Enligt vad framgår av det vid propositionen fogade utdraget ur statsrådsprotokollet, har den internationella luftfartskonferensen, som sammanträdde i Chicago under november månad 1944 och vid vilken svenska regeringen var representerad, utarbetat ett komplex av konventioner angående internationell luftfart. Den svenska delegationen vid konferensen erhöll Kungl. Maj:ts bemyndigande att underteckna samtliga de överenskommelser, som äro fogade vid konferensens slutakt. Genom förevarande proposition begäres riksdagens samtycke till en definitiv anslutning från Sveriges sida till dessa överenskommelser.

Ett av de utarbetade avtalen har interimistisk karaktär och skall upphöra att gälla senast tre år från ikraftträdandet, d. v. s. från den tidpunkt överenskommelsen blivit godkänd av 26 stater. Syftet med interimsoverenskommelsen har varit att få till stånd en internationell organisation så snart som möjligt och utan avbidan på ett ikraftträdande av övriga avtal. Vissa mera omstridda regler, som ingå i de sistnämnda, ha utelämnats i interimsoverenskommelsen. Enligt vad utskottet erfarit, har interimsoverenskommelsen numera godkänts av 30 stater och har sålunda trätt i kraft.

Vid sidan av interimsoverenskommelsen föreligga tre fristående avtal, kallade luftfartskonventionen, transitöverenskommelsen och lufttrafiköverenskommelsen.

Den förstnämnda konventionen är avsedd att utgöra en förbättring och utvidgning av den hittills gällande internationella Pariskonventionen angående reglering av den internationella luftfarten — vilken konvention Sverige har biträtt — ävensom av den mellan vissa amerikanska stater gällande Havanakonventionen. Genom luftfartskonventionens antagande skulle dessutom den i interimsoverenskommelsen angivna organisationen definitivt godtagas. Denna organisation skall antaga och när så befinneres erforderligt ändra internationella normer ävensom förordade regler och tillämpningsförfaranden, som äga samband med lufttrafikens säkerhet, regelbundenhet och effektivitet samt foga dem som bilagor till konventionen.

Beträffande interimsoverenskommelsens och konventionens närmare innehåll i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

Vissa regler angående den regelbundna linjefarten ha utbrutits ur den allmänna konventionen och upptagits i två särskilda avtal. Därigenom har möjliggjorts, att staterna kunna ansluta sig till den allmänna konventionen utan att biträda de nämnda utbrutna reglerna. Dessa ha formen av fem olika grundsatser angående »luftens frihet». Transitöverenskommelsen innefattar två av dessa grundsatser, nämligen skyldigheten för ansluten stat att tillåta luftfartyg från annan ansluten stat, som går i regelbunden internationell luftfart att

- 1) överflyga den förra statens område utan att landa, samt
- 2) göra tekniska mellanlandningar å dess område (d. v. s. landningar utan trafikändamål).

I lufttrafiköverenskommelsen ingå dels nu nämnda två regler, dels ytterligare tre principer, nämligen skyldighet för ansluten stat att å sitt område tillåta luftfartyg i regelbunden internationell luftfart från annan ansluten stat att

- 3) avlämna passagerare, post och gods, som tagits ombord i luftfartygets hemland,
- 4) taga ombord passagerare, post och gods för befordran till luftfartygets hemland, samt
- 5) taga ombord passagerare, post och gods för befordran till varje annan fördragsslutande stats område samt avlämna passagerare, post och gods å sådant område.

Utskottet.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot Sveriges anslutning till den på konferensen i Chicago upprättade interimsoverenskommelsen. Det är tydligen av stor vikt, att Sverige omedelbart kan delta i den nya organisationens verksamhet.

Den vid konferensen antagna allmänna luftfartskonventionen är avsedd att ersätta den hittills gällande Pariskonventionen, vilken Sverige på sin tid biträtt. Såsom föredragande departementschefen uttalat, synes det vara ur svensk synpunkt påkallat, att Sverige även i fortsättningen ansluter sig till det arbete, som bedrivs för att genom allmängiltiga konventionsregler skapa gynnsammare betingelser för utvecklingen av den internationella lufttrafi-

ken. Då detta arbete för framtiden torde komma att huvudsakligen ske efter de riktlinjer, som uppdragits vid Chicagokonferensen, är det önskvärt, att Sverige ansluter sig till den där antagna allmänna konventionen, vars innehåll icke synes ha varit föremål för delade meningar vid konferensen.

De båda överenskommelser, som i olika omfattning upptaga vissa principer för »luftens frihet», täcka delvis varandra. I likhet med departementschefen anser utskottet goda skäl tala för att Sverige förklarar sig godtaga samtliga de uppställda fem reglerna och alltså ansluter sig till lufttrafiköverenskommelsen.

Då emellertid vissa andra stater kunna väntas acceptera endast de två regler, som upptagits i transitöverenskommelsen, bör Sverige godkänna även denna i syfte att gentemot detta avtals kontrahenter vinna de förmåner och iklåda sig de förpliktelser, som en anslutning till avtalet medför.

Under åberopande av vad nu anförts hemställer utskottet,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av följande vid den internationella civila luftfartskonferensen i Chicago den 7 december 1944 undertecknade överenskommelser, nämligen interimsoverenskommelsen angående internationell civil luftfart, konventionen angående internationell civil luftfart, transitöverenskommelsen angående internationella luftfartslinjer samt överenskommelsen angående internationell lufttrafik.

Stockholm den 19 juni 1945.

På utrikesutskottets vägnar:

ÖSTEN UNDEÉN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Undén, Åkerberg, Johansson, Johan Bernhard, Bårg, Björnsson, Lindström* och *Wistrand*; samt

från andra kammaren: herrar *Skoglund, Ward, Vougt, Lindqvist, Carlström, Eriksson* i Stockholm, *Ryberg* och *Hagberg* i Malmö.
